

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: .....

Cím: *Tömeges elbocsátások a Városi Színháznál*

Forrás: *Magyarország*

Bp.
(Hely)

1922. 7/9
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Városi Színház

Idő

"1922"

Személy

Tömeges elbocsátások a Városi Színháznál

Ábrányi igazgató nem akar színházat vezetni felekezeti szempontok szerint. — Vass miniszter nem fogadta Ábrányit, mert „mérgező ember”. — Ábrányi igazgató és az elbocsátott Márkus Dezső nyilatkozata

(A Magyarország tudósítójától.) A Városi Színház sok vihart látott hajóját újabb forgószél kapta a hátára. Ezuttal arról van szó, hogy az egyre nehezebbé váló színházi konjunktúra hullámaival küzködő színház hajóján könnyíteni akar Vass József kultuszminiszter s ezért elhatározta, hogy a színház tagjai közül többeknek a szerződését nem újítja meg. Az elbocsátásra kijelölt tagok nagy többsége a „nem rendezett” felekezetiük közé tartozik. Vass József kultuszminiszter néhány nappal ezelőtt elkérte a Városi Színház tagjainak névsorát, akik közül kijelölte azokat, akiknek a szerződését az állam nem kívánja megújítani. Ábrányi Emil igazgató azonnal kihallgatáson jelentkezett a miniszternél, aki azonban, hír szerint, nem fogadta és a színházi ügyek referenséhez utasította.

Ábrányi ezekután — mint hírlik — a színházi referens előtt jelentette be, hogy felekezeti alapon nem tud operát vezetni, inkább lemond a Városi Színház igazgatósági állásáról.

A kijelölt listán ezután némi változás történt és néhány rendezetlen felekezeti viszonyok között élő tagnak megkegyelmeztek.

A legtöbb felmondást azonban nem vonták vissza és a mai napon az elbocsátásra kijelölt tagok közül már valamennyien megkapták a felmondólevelet. Ilyen levelet kaptak: Márkus Dezső zeneigazgató, Rónaszéki Béla ügyelő és Tibai Mihály sugó. A magánénekesek közül felmondtak Bársony Lajosnak és Bálint Gyulának, a magánénekesnők közül pedig Vágó

Boriskának Kovács Lilinek, Pásztor Ferikének és Rádai Arankának. Ezenfelül elbocsátottak 8–10 kardalost és kardalost. Ezekkel az elbocsátottakkal gondolja a kultuskormány, hogy könnyít a Városi Színház hajóján,

más oldalról azonban az elbocsátásokat azal magyarazzák, hogy a Városi Színháznak a jövőben nem kell operai együtttest tartania, minthogy erre a Magyar Királyi Operaház mellett nincs szükség.

Ez a magyarázat érthető okokból semmilyen körülmények között nem állja meg a helyét, attól eltekintve, hogy az elbocsátottakon kívül még számos operanékes és énekesnője marad a színháznak.

Az elbocsátások ügyében

Ábrányi Emil igazgatóhoz

fordultunk, aki a Magyarország munkatársának a következőket mondotta:

— A kollektív szerződés 11. pontja értelmében május 1-én fel kell mondani azoknak a tagoknak, akiknek szerződését nem óhajtjuk megújítani. A Színigazgatók Szövetségével folytatott tárgyalások következtében ezt a terminust május 8-áig meghosszabbítottuk. Ma van május 8-ika és így felmondtunk néhány tagnak, amint a többi fővárosi színházaknál is bizonyára felmondanak azoknak, akiket nem kívánnak újból szerződtetni. Az elbocsátásoknál tisztán művészeti szempontok irányítottak bennünket. Vannak az elbocsátottak között olyanok, akiket nem tudunk használni, vannak, akikkel új megállapodást akarunk

létesíteni, azonban

semmilyen politikai vagy felekezeti szempont nem érvényesült, amikor elküldtük egyeseknek a felmondólevelet.

Az elbocsátottak között is van számos keresztény, attól eltekintve, hogy igen sok tagunk és alkalmazottunk van, akik zsidók. Tisztán művészi szempont volt irányadó, hogy felfrissítsük és javítsuk a színház személyzetét. Minden színháznál kieserélik időnkint a tagokat, nem értem, hogy ez miért épp nálunk olyan feltűnő.

Kijelenthetem, hogy egyesekkel újból tárgyalni akarunk és a felmondás egyeseknél még nem jelenti a végleges elbocsátást.

Különbösen is Wlassics Gyula báró kormánybiztossal való előzetes megbeszélés alapján történtek a felmondások.

Ebben az ügyben megkérdeztük az elbocsátott

Márkus Dezső zeneigazgatót

is, aki a következőket mondotta:

— Váratlanul ért az elbocsátásom hire. Nagyon megdöbbent a dolog, mert hiszen minden szerénytelenség nélkül elmondhatom, hogy *ezt az egész színházat én csináltam, Faludi-ék alatt én virágoztattam fel s a mostani rezsim alatt az én repertoáromból telt ki a színház műsora.*

Elbocsátásom körülményeiről Ábrányi igazgatótól értesültem, aki mindezekig úgy tárgyalt velem a jövő programjáról, mint akivel ezután is együtt óhajt működni. A magam részéről meg vagyok győződve arról, hogy Ábrányi igazgató, aki energikus, izig-véig művészember, távol áll attól a félcismerhetetlen tendenciától, mely ezeknek a numerus clausus-szerű elbocsátásoknak indító oka. Az igazgató urtól úgy hallottam, hogy Vass miniszter a kollektív szerződések meghosszabbítására kitűzött dátum napján egyszerűen kijelentette, hogy minket

nem óhajt a színházban látni és a listából törölte a nevünket. *Abrányi ez ellen erősen tiltakozott, írásban felterjesztést intézett a miniszterhez, melyben kijelentette, hogy lemond állásáról, ha vallási okokból megfosztják őt a színház támaszaitól.* Mint hallom,

Vass miniszter nem fogadta Abrányit ebben az ügyben, kijelentette, hogy Abrányi mérges ember, nem lehet vele beszélni.

— Így továbbra is a proskribáltak listáján maradtunk és igazán esodálem, hogy ilyesmi Magyarországon előfordulhat, ámbar hiszen az ilyesmihez az utóbbi időben hozzá kellett volna szoknunk. Egyelőre nem tehetek mást, várok és még mindig hiszem, hogy ezt a velem történt méltánytalanságot valamilyen uton reparálni fogják. Meggyőződésem szerint ez nemcsak az én érdekem, hanem a színházé is, melyért egész munkaerőmet áldoztam és fogom is áldozni, ha visszaengednek engem oda, hol úgy érzem, sokat tehetek a magyar színházi kulturáért. Különben is úgy tudom, hogy a város, amikor átvette a Városi Színházat, már felszólította Abrányi Emilt, hogy bocsássá el a zsidó tagokat, ő azonban ekkor megtagadta az elbocsátást. Még csak annyit, hogy én már tiz év óta katolikus vagyok.